

**ПРАВИЛА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС
ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2016/2017 Г.**

Откриване на новата учебна 2016/2017 година:

30. IX. 2016 г. (петък) от 11.00 часа в Спортна зала – бул. „България“ №236 А.

АКАДЕМИЧЕН КАЛЕНДАР

За обучение в ОКС “Бакалавър” и в ОКС “Магистър” след придобито средно образование.

1. Редовно обучение

Зимен семестър (15 учебни седмици)	3.10.2016 г. – 21.01.2017 г.
<i>Коледна ваканция</i>	24.12.2016 г. – 01.01.2017 г. вкл.
Зимна изпитна сесия	22.01.2017 г. – 19.02.2017 г.
Летен семестър (15 учебни седмици)	20.02.2017 г. – 03.06.2017 г.
<i>Великденска ваканция</i>	14.04.2017 г. – 17.04.2017 г. вкл.
Лятна изпитна сесия	04.06.2017 г. – 04.07.2017 г. За Биологически факултет 01.07.2017 г. – 31.07.2017 г.
Поправителна сесия	01.09.2017 г. – 15.09.2017 г.
Ликвидационна сесия	20.09.2017 г. – 25.09.2017 г.

2. Задочно обучение

Зимен семестър	29.08.2016 г. – 30.09.2016 г.
Зимна изпитна сесия	03.10.2016 г. – 23.12.2016 г.
Летен семестър	21.01.2017 г. – 19.02.2017 г.
Лятна изпитна сесия	20.02.2017 г. – 31.05.2017 г.
Поправителна сесия	м. юни 2017 г.
Ликвидационна сесия	до 05.07.2017 г.

Академичен календар на ФМИ

1. Редовно обучение

Есенен (А) триместър (10 учебни седмици)	26.09.2016 г. – 02.12.2016 г.
Редовна изпитна сесия (14 дни)	03.12.2016 г. – 16.12.2016 г.
<i>Коледна ваканция</i>	24.12.2016 г. – 01.01.2017 г. вкл.
Поправителна сесия (7 дни)	17 – 23.12.2016 г.
Зимен (Б) триместър (10 учебни седмици)	02.01.2017 г. – 10.03.2017 г.
Редовна изпитна сесия (14 дни)	11.03.2017 г. – 24.03.2017 г.
Поправителна сесия (9 дни)	25.03.2017 г. – 02.04.2017 г.
Пролетен (В) триместър 1, 2 и 3 курс (10 учебни седмици)	03.04. 2017 г. – 09.06.2017 г.
<i>Великденска ваканция</i>	14.04.2017 г. – 17.04.2017 г. вкл.
Редовна изпитна сесия (14 дни)	10.06.2017 г. – 23.06.2017 г.
Поправителна сесия (6 дни)	24.06.2017 г. – 29.06.2017 г.

Пролетен (В) триместър 4 курс	03.04.2017 г. – 9.06.2017 (10 учебни седмици)
Великденска ваканция	14.04.2017 г. – 17.04.2017 г. вкл.
Редовна изпитна сесия	10.06.2017 г. – 17.06.2017 г.
Поправителна сесия	18.06.2017 г. – 22.06.2017 г.
Ликвидационна сесия (24 дни)	01.09.2017 г. – 24.09.2017 г.

2. Задочно обучение

Есенен (А) триместър	07.09.2016 г. – 25.09.2016 г.
Редовна изпитна сесия	26.09.2016 г. – 04.12.2016 г.
Поправителна сесия 1,2 и 3 курс	09.06.2017 г. – 29.06.2017 г.
Поправителна сесия 4 курс	09.06.2017 г. – 22.06.2017 г.
Зимен (Б) триместър	05.12.2016 г. – 23.12.2016 г.
Редовна изпитна сесия	02.01.2017 г. – 10.03.2017 г.
Поправителна сесия 1,2 и 3 курс	09.06.2017 г. – 29.06.2017 г.
Поправителна сесия 4 курс	09.06.2017 г. – 22.06.2017 г.
Пролетен (В) триместър	11.03.2017 г. – 26.03.2017 г.
Редовна изпитна сесия	27.03.2017 г. – 08.06.2017 г.
Поправителна сесия 1,2 и 3 курс	09.06.2017 г. – 29.06.2017 г.
Поправителна сесия 4 курс	09.06.2017 г. – 22.06.2017 г.
Ликвидационна сесия	01.09.2017 г. – 24.09.2017 г.

Забележки:

а) Обучението в редовна форма по всички специалности да се провежда на слети 90-мин. часове.

б) По решение на ФС на факултетите поправителната сесия за студенти от редовна и задочна форма на обучение може да се организира след всеки семестър.

в) За цялостния график на учебния процес да бъде издадена нарочна заповед.

Графикът за обучение на студенти в надстроечни магистърски програми се определя с нарочна заповед на Ректора по предложение на ръководителите на магистърските програми.

ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ЗАЕТОСТ

3. Годишният норматив на щатните преподаватели се определя, както следва:

3.1. Стандартен норматив – 360 часа.

3.2. Норматив на нехабилитираните преподаватели без научна степен, навършили 50-годишна възраст или пък с повече от 20-годишен стаж във висши училища – 460 часа.

3.3. Норматив на работещите като преподаватели и старши преподаватели – 560 часа.

Заеетостта по платени магистърски програми не се включва в годишния норматив на преподавателя.

4. Ректорът може да разреши намален годишен норматив (но не по-малък от 180 часа, приравнени в упражнения) в следните случаи:

– при създаване на нови факултети и специалности или в процеса на преустройството им;

– с оглед на подготовка и защита на дисертации, подготовка на хабилитационни трудове, разработване на научно-методически въпроси, възложени от ръководството на Университета;

– други специални случаи.

5. По-малък индивидуален годишен норматив се допуска за:

– Ректора на Университета – до **50 %**;

– Зам.-ректорите, председателя на Общото събрание на Университета и деканите – до **25 %**;

– Зам.-деканите, зам.-председателя на Общото събрание на Университета и ръководителите на катедри – до **20 %**.

6. ДВЕ ТРЕТИ (2/3) от часовете на годишния норматив трябва да са от **аудиторна заетост** и се формират в часове упражнения, както следва:

Аудиторна заетост:

– лекции: 1 ч. лекция = 2 ч. упражнения;

– семинарни и практически занятия: 1 час = 1 час упражнения;

– лекциите и упражненията, провеждани на чужд език от преподаватели нефилолози, да се отразяват в индивидуалния план, като 1 час лекция се приравнява на 4 часа упражнения, а 1 час упражнение – на 2 часа упражнения;

Извънаудиторна заетост:

– за проверка на курсови работи, реферати, тестове и др. форми за текущ контрол: по 0.2 часа упражнения за всяка (за групови домашни работи – по 0.1 часа за всяка), но не повече от 30 часа годишно (проверените работи се съхраняват една година след отчитане на индивидуалния учебен план);

– изпитани студенти на семестриални изпити: по 0.2 часа упражнения за всеки изпитан студент над 150 (за еднократно явяване); ако в изпита участва и асистент (но не повече от един), същото се начислява и на него. Ограничението за броя изпитани студенти отпада за факултети, в които хорариумът в редовна форма по учебен план за всички специалности е до 2700 часа.

– изпитани студенти на държавни изпити (защити на дипломни работи): по 0.5 часа упражнения на изпитан студент на всеки член от държавната изпитна комисия;

– ръководство на дипломанти: по 20 часа упражнения за всеки дипломант, защитил в рамките на учебната година;

– рецензия на дипломна работа: по 4 часа упражнения за всяка рецензия;

– ръководство на докторант: по 60 часа упражнения годишно за всеки български докторант и по 80 часа за чуждестранен докторант, когато същият се обучава на български език;

– ръководството на чуждестранен докторант, ако обучението се провежда на чужд език, **не формира часове за норматив** и се заплаща по план сметка, съобразно приети за университета правила;

– участие в изпитни комисии по конкурси за докторанти и за полагане на докторантски минимум: по 5 часа упражнения за всеки изпитан на всеки член от комисията;

– ръководство на теренна практика: по 2 часа упражнения за един ден практика, но не повече от 50 часа годишно за група;

– ръководство на студентска научноизследователска работа: до 20 часа упражнения годишно по решение на катедрения съвет (при отчитане се прилага копие от решението).

7. Формиране на часове от педагогически практики:

– провеждането на текущата педагогическа практика се реализира на подгрупи (съгласно заповедта за групи и подгрупи) и формира часове **съгласно учебния план**;

– за ръководство на **един студент** при провеждане на преддипломна педагогическа практика се формират часове, както следва:

Редовно обучение:

– хибридни специалности: до 5 часа за методистите и до 1,5 часа за педагога – до 11,5 часа;

– университетски специалности: до 6 часа за методистите и до 1,5 часа за педагога – до 13,5 часа;

– за специалности *Предучилищна педагогика и чужд език, Начална училищна педагогика и чужд език и Предучилищна и начална училищна педагогика* – до 3 часа за методистите и до 1,5 часа за педагога;

– за специалности *Педагогика, Специална педагогика и Социална педагогика* – до 4 часа;

Задочно обучение:

– за ПНУП – до 3 часа за методиста и до 1,5 за педагога;

– за останалите специалности при едноседмична практика – до 2 часа на методиста на всяка специалност;

– при две-три седмична практика – до 3 часа на методиста на всяка специалност;

– при 4-ри или повече седмична практика – до 4 часа на методиста на всяка специалност.

8. По учебните дисциплини „Практика на специалността“ и „Преддипломен стаж“, изучавани в специалностите на ФМИ в професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки, да се реализира провеждането на практиката и стажа по групи, което да формира часове за академичните наставници и менторите съгласно учебния план. Академичният наставник (преподавател от ФМИ) провежда определения брой часове за всяка група съгласно заповедта на Ректора на ПУ за броя на групите за обучение. Менторът (фирменият наставник) за всеки 20 часа от учебния план се хонорува с по 1 (един) лекторски час на студент от обучаваната група и получава заплащане за 1 (един) лекторски час съгласно решение на ФС за съответната учебна година.

9. При планиране на годишен норматив по-малък от определения трудовото възнаграждение се формира съобразно планирания и изпълняван брой часове за съответната учебна година.

10. Неизпълнението на утвърдения от Ректора норматив се санкционира с процент от годишната основна заплата, съответстващ на процента на неизпълнението в двете съставки, формиращи норматива, независимо от общото изпълнение.

11. На хоноруваните преподаватели за семестриални изпити се начисляват по 0.2 ч. упражнения за изпитан студент. Ако в изпита участва и асистент (но не повече от един), същото се начислява и на него.

ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ ЗА НАДНОРМЕНИ И ХОНОРУВАНИ ЧАСОВЕ

12. Наднормените часове на щатните преподаватели се изплащат над **утвърдения годишен норматив**, ако финансовото състояние на университета и на факултета го позволява и **при условие, че 2/3 от норматива е от аудиторна заетост**. Факултетите могат да определят допълнителни ограничения за изплащане на наднормените часове с решение на Факултетните съвети. Възнагражденията се изплащат с оглед изпълнението на индивидуалния план към 31.07.2017 г.

На хоноруваните преподаватели възнагражденията се изплащат ежемесечно в пълен размер. Сведенията за реализирани часове на хоноруваните преподаватели се представят в касата до 25-то число на месеца.

13. На редовните докторанти могат да се изплащат упражненията над 30 часа.

14. Възнагражденията за наднормени и хонорувани часове (в упражнения) през учебната 2016-2017 г. да бъдат, както следва (в лв. на час упражнение):

- на професор – **7.00** лв.;
- на доцент – **6.00** лв.;
- на асистентски състав (асистент, гл. асистент, преподавател, ст. преподавател, външни хонорувани преподаватели) – **4.00** лв.;
- на хоноруван преподавател по чужд език, както и по български език на чужденци – **4.50** лв.;
- на нехабилитиран доктор – **5.00** лв.;
- за студенти – **2,00** лв.

15. Наднормени часове над удвоения годишен норматив се изплащат на 50% от тарифите по т. 14.

Сумите от наднормените часове се изплащат в рамките на утвърдените от АС средства за трудови възнаграждения и хонорари на факултетите.

16. На хонорувани асистенти/докторанти за провеждане на упражнения/лекции от държавно регулираната специалност „Право“ могат да се заплащат хонорари в по-висок размер с решение на ФС в рамките на предвидения бюджет. Правилото важи и за заплащането на наднормените часове на щатните преподаватели по същата специалност.

17. За държавните изпити по държавно регулираната специалност „Право“ може да се определи възнаграждение без формиране на норматив поради усложнената организация и провеждане (регламентирани в нормативен акт), с решение на ФС в рамките на предвидения бюджет.

18. Възнагражденията на някои високо квалифицирани хонорувани преподаватели да се изплащат в по-голям размер чрез сключване на индивидуални граждански договори след решение на ФС и съобразно финансовите възможности на факултета.

19. Хонорарите за следдипломна и допълнителна подготовка да не се обвързват със заплащането на останалите часове в Пловдивския университет "Паисий Хилендарски", а да се формират съобразно план-сметките на курсовете и конкретните финансови възможности, съобразно решенията на факултетните съвети.

20. Възнагражденията на базовите учители се определят, както следва:

20.1. За един лекторски час – размерът на лекторския час, договорен за системата на народната просвета, диференциран според образователния ценз на базовия учител и конкретизиран с указание на направление "Образование и наука", община Пловдив;

1) За учители в училища, само за реално изнесени уроци, както следва:

ПРИ ХОСПИТИРАНЕ:

- за изнесен урок и участие в обсъждането му – до 2 часа;
- за изнесен урок без участие в обсъждането му – 1 час;
- при изнасяне на пробен урок от студент с участие в обсъждането – 1 час;
- при изнасяне на пробен урок от студент без участие в обсъждането – 0,5 час;
- за изнесен урок по чужд език – 3 часа.

ПРИ ТЕКУЩА ПРАКТИКА:

а) на студенти от среден и горен курс:

- за ръководство на 1 подгрупа студенти – до 3 часа седмично;

б) на студенти от ПНУП и НУПЧЕ:

- за ръководство на 1 подгрупа студенти – до 3 часа седмично;
- за чужд език – до 4 часа седмично;

в) на студенти от Специална педагогика и Педагогика:

- за ръководство на 1 подгрупа студенти – до 4 часа седмично.

ПРИ ПРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА:

а) на студенти от среден и горен курс:

- за ръководство на 2-3 студенти – до 3 часа седмично;
- за ръководство над 3-ма студенти – до 4 часа седмично.

б) на студенти от ПНУП и НУПЧЕ:

– на учители с общообразователна подготовка:

- за ръководство на 2-ма студенти – до 3 часа седмично;
- за ръководство на 3-ма и повече студенти – до 5 часа седмично.

– на учители специалисти:

- за ръководство на 2-3 студенти – до 2 часа седмично;
- за ръководство на 4-5 студенти – до 3 часа седмично;
- за ръководство на 6 и повече студенти – до 4 часа седмично;
- за чужд език – за ръководство до 6 студенти – до 6 часа седмично;
- за чужд език – за ръководство над 6 студенти – до 9 часа седмично.

в) на студенти от Специална педагогика и Педагогика:

- за ръководство до 5 студенти – до 4 часа седмично;
- за ръководство над 5 студенти – до 5 часа седмично.

2) За учители в детски заведения и възпитатели в Дом за медико-социални грижи:

ПРИ ХОСПИТИРАНЕ:

- за изнасяне на едно занятие и участие в обсъждането му – 1,5 часа;
- за изнасяне на едно занятие без участие в обсъждането му – 1 час.

ПРИ ТЕКУЩА ПРАКТИКА:

- за един ден – до 2 часа седмично;
- за чужд език – до 4 часа седмично.

ПРИ ПРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА:

- за ръководство на 2-3 студенти – 5 часа седмично;
- за чужд език – за ръководство до 6 студенти – до 6 часа седмично;
- за чужд език – за ръководство над 6 студенти – до 9 часа седмично.

3) За социални работници, участващи в обучението на студенти от Социална педагогика:

ПРИ ТЕКУЩА ПРАКТИКА:

- за ръководство на 1 подгрупа студенти – 4 часа седмично.

ПРИ ПРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА:

- за ръководство до 5 студенти – до 4 часа седмично;
- за ръководство над 5 студенти – до 5 часа седмично.

4) За директори на учебни заведения, в които се провежда практическо обучение:

а) за директори на училища:

- ако в училището се провежда практическо обучение на четири или повече специалности – 5 часа на месец;
- ако в училището се провежда практическо обучение на три специалности – 4 часа на месец;
- ако в училището се провежда практическо обучение на 1-2 специалности – 3 часа на месец.

б) за директори на детски заведения:

- ако в заведението се провеждат всички видове практика – 4 часа на месец;
- ако в заведението се провежда само преддипломна практика – 2 часа на месец.

в) за директори на специални училища и социални заведения:

- на един от директорите – 4 часа месечно.

Забележка: Реално взетите часове се отразяват в материална тетрадка и специален отчет (по образец на ПУ), които се заверяват от директорите, ръководителите на учебната практика и ръководителите на съответните катедри.

20.2. Базовите учители и ръководители на базови учебни заведения не могат да бъдат избрани за хонорувани преподаватели.

ОБУЧЕНИЕ НА СТУДЕНТИ

21. Промени в учебните планове се извършват само с решение на АС по мотивирано предложение на факултетния съвет. Проект на актуализиран учебен план се внася за утвърждаване от АС веднъж годишно до началото на месец май на календарната година и влиза в сила за предстоящата академична година.

22. Обучението във филиалите на ПУ да се провежда по утвърдените от АС учебни планове на съответните факултети. Допустими са различия по отношение на:

- намалена аудиторна заетост (не по-малка от 2200 часа) при запазване броя на кредитите. **Не се прилага** за учебните дисциплини и формите за практическа подготовка, посочени в чл. 7, 8 и 9 от Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на

висше образование с професионална квалификация "Учител", приета с ПМС №12 от 1995 г. (ДВ, бр. 9 от 27.01.1995 г., доп., бр. 50 от 1.06.1995 г.).

- разпределението на дисциплините по семестри (когато е целесъобразно);
- предлаганите избираеми и факултативни дисциплини.

23. При численост на курса (потока) **под 10 студенти** списъчен състав аудиторните часове за всяка дисциплина се планират и отчитат спрямо предвидените по учебен план, както следва:

- **за лекции:**

- за 9 студенти – на 90 %
- за 8 студенти – на 80 %
- за 7 студенти – на 70 %
- за 6 студенти – на 60 %
- за 5 и по-малък брой студенти – на 50 %

- **за упражнения:**

- за 7 студенти – на 100 %
- за 6 студенти – на 90 %
- за 5 студенти – на 80 %
- за 4 и по-малък брой студенти – на 50 %

Прилага се само за щатните преподаватели.

24. Обучението по избираеми и факултативни дисциплини се провежда при сформирана група от минимум 10 (десет) студенти. За специалности с под 20 студенти в курс и за тези от професионални направления „Театрално и филмово изкуство“ и „Музикално и танцово изкуство“ сформираните групи могат да бъдат от минимум 7 студенти.

25. Минималният брой студенти, при които може да стартира обучение в платени магистърски програми, се определя с решение на факултетния съвет.

26. Обучението в нефилологическите бакалавърски и магистърски програми може да бъде провеждано на чужд език от преподаватели, притежаващи необходимите езикови компетентности.

27. Практиката по специалността в 3. курс и преддипломният стаж в 4. курс за студентите от бакалавърските специалности „Информатика“, „Бизнес информационни технологии“ и „Софтуерни технологии и дизайн“ могат да бъдат проведени под формата на съответни летни практики и стажове във фирми, като с това се замества обучението, предвидено в академичния календар. Летните практики и стажове могат да се проведат във фирми, с които Пловдивският университет има сключен Договор за партньорство при провеждане на практическо обучение на студенти и ако, след преценка на Деканското ръководство на ФМИ, се установи, че са налице необходимите условия за организация и изпълнение на цялостния процес на практическото обучение в съответствие с хорариума в учебния план и Договора за партньорство.

28. Правила за преминаване на студентите в по-горен курс:

28.1. Студентите могат да преминат в по-горен курс с невзети изпити (условно записване) по ред и условия, определени от факултетните съвети. Тези изпити трябва да се

положат в рамките на учебната година, в която студентите са записани условно. При неполагането им студентите прекъсват следването си.

28.2. Студентите бакалаври в задочна форма на обучение имат право на две семестриални служебни заверки за целия курс на следването.

28.3. Студентите от двете форми на обучение получават заверка след задължително изпълнение на задачите, поставени им на семинарни занятия или практикум.

29. Прехвърляне на студенти в друга специалност от същия факултет става със съгласието на Декана, а в специалност от друг факултет – със съгласието на Деканите на двата факултета. Разрешението се дава от Ректора.

30. **Възстановяване на студентски права** се извършва или чрез явяване на кандидатстудентски изпит, или чрез заплащане на семестриалната държавна субсидия плюс семестриалната такса. Всеки факултет, с решение на Факултетния съвет, може допълнително да определи минимална оценка от кандидатстудентския изпит, която кандидатът трябва да получи, за да ползва правото за възстановяване по този ред. Възстановилите права лица продължават обучението си по **действащия към момента на възстановяването учебен план**.

31. На отстранени студенти (семестриално завършили или с положен държавен изпит), обучавани по учебни планове без кредити, факултетите могат да признават периоди на обучение със съответните кредити.

СТУДЕНТСКИ ТАКСИ

32. Студентите, **приети за обучение срещу заплащане** (по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „б“ и чл. 21, ал. 2 и ал. 3 от ЗВО), както и изучаващите **паралелна** (втора) специалност, заплащат обучението си в пълен размер, определен в съответствие с чл. 95, ал. 4 от ЗВО (държавната субсидия за съответната специалност плюс утвърдените от МС годишни такси). Размерът на заплащането не се прилага за изучаващите се в надстроечните магистърски програми.

33. Студентите, **обучаващи се срещу заплащане**, нямат право до приключване на следването си да променят **основанието за приемане** в специалността, в която са записани.

34. Прехвърлените от други ВУ **несубсидирани студенти** се обучават по правилата на платената форма на обучение.

35. Студентите, **които се обучават по индивидуален план**, заплащат в двоен размер таксата, определена от МС.

36. Таксите за обучение в **надстроечните магистърски програми** по държавна поръчка са определените от МС за съответната учебна година, а за обучение срещу заплащане – утвърдените от АС по предложение на факултетите.

37. Таксите за **обучение по следдипломна и допълнителна подготовка** се утвърждават от Академичния съвет по предложение на факултетните съвети.

38. В **изключителни случаи**, неотговарящи на приетите вътрешни правила от ФС, деканите мотивирано пренасочват подадените до тях молби на студенти към ректора за окончателно решение (основание чл. 32, ал. 4 от ЗВО).

Правилата за организация на учебния процес през 2016/2017 учебна година са внесени от заместник-ректора по учебната дейност доц. д-р Мария Стоянова и утвърдени от АС на ПУ с Протокол №11/06.06.2016 година.